Detaljni izvedbeni plan

Akademska godina: 2025/2026	**Semestar:** Zimski
Studiji: Sestrinstvo (R) Sestrinstvo (I)	**Godina studija:** 1

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU

Naziv kolegija: Teorije sestrinske etike i etičke dileme

Kratica kolegija: SESD1-4R

ECTS bodovi: 4	**Šifra kolegija:** 199185

Preduvjeti za upis kolegija: Nema

Ukupno opterećenje kolegija

Vrsta nastave	**Ukupno sati**
Predavanje	30
Seminar	15

Mjesto i vrijeme održavanja nastave: HKS – prema objavljenom rasporedu

II. NASTAVNO OSOBLJE

Nositelj kolegija

Konzultacije: Prema objavljenom rasporedu

Suradnici na kolegiju

III. DETALJNI PODACI O KOLEGIJU

Jezik na kojem se nastava održava: Hrvatski

Opis kolegija	Teme u okviru ovog kolegija usmjerene su na konceptualno razmatranje načela medicinske i sestrinske etike, uključujući klasične i europske etičke principe te njihovu primjenu u kliničkoj praksi. Poseban naglasak stavljen je na razvoj sposobnosti odgovornog donošenja etičkih odluka u kompleksnim i kriznim situacijama, uz razmatranje pitanja priziva savjesti, moralnog sagorijevanja i profesionalne odgovornosti. Kolegij također obrađuje etičke aspekte prava pacijenata, s posebnim osvrtom na marginalizirane i ranjive skupine, poput osoba s invaliditetom, osoba s intelektualnim poteškoćama, bolesnika s Alzheimerovom bolešću, djece s autizmom, veterana, starijih osoba i migranata, kao i pacijenata koji otvaraju specifična religijska i moralna pitanja.

Očekivani ishodi učenja na razini kolegija	Kroz analizu etičkih dilema iz kliničke prakse te promišljanje utjecaja suvremenih tehnologija na moralnu prosudbu i profesionalno ponašanje potiče se primjena načela, te razvoj kritičkog mišljenja i etičke komunikacije unutar medicinskog i sestrinskog tima te u odnosu prema pacijentima. Posebna pažnja u u primjeni etičkih načela posvećena je temama poput terminalnih životnih faza, dostojanstva umiranja, ublažavanja boli, iskustva patnje, empatije, ranjivosti i invaliditeta, kao i moralnog sagorijevanja i ne-zadovoljstva radnim okruženjem. Ključni cilj je potaknuti studente na odgovorno ponašanje u donošenju etičkih odluka te poštivanja dostojanstva i njege pacijenta, te zadovoljstvo komunikacijom unutar zdravstvenog tima.
Literatura	
Obavezna	1. Teorije Etike i Etičke Dileme, Skripta, https://www.scribd.com/document/607427147/Teorije-Etike-i-Eti%C4%8Dke-Dileme-Scripta-1 2. Gastmans C. Dignity-enhancing nursing care: a foundational ethical framework. Nurs Ethics. 2013 Mar;20(2):142-9. 3. Vuletić, S. (2019). Savjest kao Božji dar čovjeku u kontekstu kulture života. *Diacovensia, 27* (4), 589-613. https://doi.org/10.31823/d.27.4.2
Dopunska	1. Matulić, T. (2007). Identitet, profesija i etika sestrinstva. *Bogoslovska smotra, 77* (3), 727-744. Preuzeto s https://hrcak.srce.hr/22551 2. Vuk Grgic M. *Beyond the Medicalization of Disability.* Unicath J Biomed Bioeth. 2024:1(2) 3. Vuk, M. (2020). Razumijevanje ranjivosti kao sustavnog i preciznog diskursa. Nova prisutnost, (*New Presence*) XVIII (3), 577-591. https://doi.org/10.31192/np.18.3.10

Način ispitivanja i ocjenjivanja

Polaže se DA	**Isključivo kontinuirano praćenje nastave** NE	**Ulazi u prosjek** DA
Preduvjeti za dobivanje potpisa i polaganje završnog ispita	Pohađanje nastave i praćenje kolegija, aktivnost u parlaoničnim grupama, izlaganje seminara	
Način ocjenjivanja	Seminar nosi 30% ocjene. Ocjenjivanje prezentacija seminara je prema sljedećim kriterijima: - Samostalno pojašnjenje teme, postavljanje hipoteze, uvjerljive i dobro obrazložene prosudbe, kritička analiza (3 boda), činjenični sadržaj (sudionici, donositelji odluka, vrijeme, standardi) (3 boda), prepoznati etički izazov (3 boda), jasno razrađena etička problematika (3 boda), dosljedno pridržavanje tematskog fokusa (crvena nit), uvjerljivi i provjerljivi zaključci (3 boda), pridržavanje vremenskog ograničenja izlaganja (3 boda)	
Način polaganja ispita		
Detaljan prikaz ocjenjivanja unutar Europskoga sustava za prijenos bodova		

IV. TJEDNI PLAN NASTAVE

Seminari

#	Tema
1	Razvoj etičke autonomije sestrinstva: od povijesnih temelja do suvremene prakse
2	Etička odgovornost medicinskih sestara u procesu donošenja kliničkih odluka
3	Primjena moralnih teorija u rješavanju etičkih dilema u sestrinskoj praksi
4	Dostojanstvo pacijenta kao temeljni princip sestrinske etike
5	Bioetički izazovi u eri napredne medicinske tehnologije
6	Uloga bioetike u oblikovanju profesionalnog identiteta medicinske sestre

7	Sukob etičkih stajališta u primjeni suvremenih biomedicinskih tehnologija
8	Savjest medicinske sestre: granice između profesionalne dužnosti i osobnih uvjerenja
9	Disciplinska odgovornost medicinskih sestara: etički i pravni aspekti
10	Najčešće etičke dileme u kliničkom radu: analiza stvarnih slučajeva
11	Karakter i kompetencije „dobre medicinske sestre“ u suvremenom zdravstvenom sustavu
12	Integracija profesionalne i etičke odgovornosti u kompleksnim kliničkim situacijama
13	Sestrinstvo kao moralna praksa: etika skrbi i personalistički pristup pacijentu
14	Ranjivost pacijenta i medicinske sestre: etička dimenzija skrbi
15	Eutanazija i sestrinska praksa: etičke dileme, stavovi i profesionalna odgovornost

Predavanja

#	**Tema**
1	Povijesna izgradnja strukovne i etičke autonomije sestrinstva. Od opće do etike sestrinstva.
2	Pedagoška perspektiva vrijednosno moralnog i etičkog odgoja sestrinske profesije. Etička odgovornost medicinskih sestara
3	Moralne teorije i principi usmjeravanja: sukobljavanje s divergentnim stajalištima.
4	Medicinska sestra u službi dostojanstva pacijenta.
5	Temeljni izazovi bioetike u kontekstu medicinskog napretka.
6	Bioetika kao znanstvena disciplina i moralno usmjerenje.
7	Bioetički izazovi suvremene biomedicinske tehnologije. Sukob stajališta.
8	Savjest kao moralni i religiozni fenomen.
9	Disciplinska odgovornost, povrede dužnosti i sankcije za nesavjesno liječenje medicinskih sestara.
10	Etičke dileme u kliničkom kontekstu sestrinstva: Pitanja iz kliničkog iskustva.
11	Karakterno-moralne osobine i profesionalne vještine "dobre i kompetentne" sestre.
12	Integracija etičke i profesionalne odgovornosti u klinički dvojbenim situacijama. Otvorena pitanja daljnje emancipacije i profesionalizacije sestrinstva.
13	Sestrinstvo kao moralna praksa. Personalistički pristup prema pacijentu unutar etike skrbi i sestrinstva.
14	Princip ranjivosti i ranjivost kao životno iskustvo: iskustvo sestre i pacijenta.
15	Sestrinstvo i eutanazija: Iskustvo i izazov etičkih dilema i odluka. Invaliditet iz spektra teorije i iskustva: odnos prema osobama sa invaliditetom i intelektualnim teškoćama unutar etike sestrinstva.